

ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร
ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร

พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ว่าด้วย
หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗/๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา
เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ว่าด้วย
หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันที่ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ว่าด้วย หลักเกณฑ์การ
จัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้บังคับ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้
ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒) ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทาง
การจัดการหนี้ของเกษตรกร กรณีโครงการส่งเสริมของรัฐ ฉบับลงวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“องค์กรเกษตรกร” หมายความว่า องค์กรเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานกองทุน
ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรและขึ้นทะเบียน
หนี้เกษตรกรต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติ
กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการจัดการหนี้” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร
ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะอนุกรรมการจังหวัด” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา
เกษตรกรจังหวัด ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการกระจายอำนาจการ
บริหาร

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“สำนักจัดการหนี้” หมายความว่า สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“สำนักงานสาขาจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มาตรา ๒๕ และปฏิบัติงานตาม มาตรา ๓๗

“การจัดการหนี้ระดับองค์กรเกษตรกร” หมายความว่า การจัดการหนี้ให้กับเกษตรกร ที่เป็นสมาชิกองค์กรเดียวกันตามจำนวนที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรไว้ในคราวเดียว

ข้อ ๕ ในกรณีมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับใช้ประกาศฉบับนี้ ให้นายทะเบียน เสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้เพื่อวินิจฉัยและให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดการหนี้เป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ เกษตรกรที่จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาแก้ไขปัญหาหนี้ตามประกาศนี้ต้องเป็นสมาชิก องค์กรเกษตรกร ซึ่งมีหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นหนี้ในระบบที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการเกษตร ดังนี้

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐ และประสบความล้มเหลวอันไม่ใช่เป็น ความผิดของเกษตรกร

(๒) หนี้ที่เกิดขึ้นจากมูลหนี้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินประเภท ธนาคารพาณิชย์ตาม กฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือนิติบุคคลตามที่ คณะกรรมการกำหนด

(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นจากมูลหนี้กู้ยืมเงินจากสถาบันเกษตรกร หนี้ดังกล่าวต้องเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่คณะกรรมการจัดการหนี้ได้รับขึ้นทะเบียนหนี้ เกษตรกร

ข้อ ๗ ให้หนี้ที่ได้รับการรับรองให้ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรจะต้องเป็นหนี้ที่มีคุณสมบัติ ครบถ้วนที่สามารถได้รับการจัดการหนี้

เมื่อตรวจพบหลักฐานภายหลังว่าหนี้ดังกล่าวตามวรรคแรกไม่ได้เป็นหนี้ในระบบหรือเป็นหนี้ ที่มีวัตถุประสงค์ไม่ใช่เพื่อการเกษตร เกษตรกรต้องแสดงหลักฐานจนเชื่อได้ว่ามีคุณสมบัติครบถ้วน จึงจะได้รับ การจัดการหนี้

ข้อ ๘ เกษตรกรที่ประสงค์ให้กองทุนจัดการหนี้ ต้องยื่นคำขอต่อสำนักงานสาขาจังหวัด พร้อมเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน

(๒) หลักฐานสัญญากู้ยืมเงิน

(๓) เอกสารที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินของสถาบันเจ้าหนี้

/(๔) สำเนาเอกสาร...

(๔) สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน

(๕) หนังสือแสดงความยินยอมให้ออกรกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันให้แก่

กองทุน

(๖) หนังสือยินยอมของเจ้าของกรรมสิทธิ์ในการให้เจ้าหน้าที่ส่งมอบเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันนั้น ให้แก่กองทุนเมื่อได้ชำระหนี้แทนแล้ว

ในกรณีที่หนี้ที่ต้องจัดการเป็นหนี้ที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน และเกษตรกรประสงค์จะนำทรัพย์สินใหม่มาเป็นหลักประกัน ให้เกษตรกรแสดงเอกสารตาม (๑) ถึง (๕) ของวรรคแรก

ในกรณีที่หนี้เกิดจากโครงการส่งเสริมของรัฐ ให้เกษตรกรแสดงเอกสารตาม (๑) ถึง (๓) ของวรรคแรกและให้ปฏิบัติตาม หมวด ๒ ว่าด้วยหนี้ที่เกิดจากโครงการส่งเสริมของรัฐ

ข้อ ๙ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดหรือสำนักจัดการหนี้ ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรและจัดทำข้อตกลงกับเจ้าหน้าที่ ในการยินยอมส่งมอบเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันให้แก่กองทุนภายหลังที่ได้ชำระหนี้แทนแล้ว

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่เกษตรกรเสียชีวิตก่อนกองทุนรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่ของเกษตรกร ให้ผู้จัดการมรดก หรือทายาทที่รับโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันเป็นผู้ดำเนินการแทน

ข้อ ๑๑ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการหนี้ ให้แบ่งสถานะหนี้ ดังนี้

(๑) หนี้ที่ยังไม่ผิคนัดชำระหนี้

(๒) หนี้ผิคนัดชำระหนี้

(๓) หนี้ถูกดำเนินคดี

(๔) หนี้ระหว่างการบังคับคดีและขายทอดตลาด

(๕) หนี้ที่เกษตรกรอยู่ระหว่างถูกฟ้องล้มละลายและศาลยังไม่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

ข้อ ๑๒ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการหนี้ ให้จัดกลุ่มจำนวนหนี้ของเกษตรกร ดังนี้

(๑) หนี้ไม่เกินห้าแสนบาท

(๒) หนี้เกินกว่าห้าแสนบาทแต่ไม่เกินหนึ่งล้านบาท

(๓) หนี้เกินกว่าหนึ่งล้านบาทแต่ไม่เกินสองล้านบาท

(๔) หนี้ที่เกินกว่าสองล้านบาทขึ้นไป

หมวด ๒

หนี้ที่เกิดจากโครงการส่งเสริมของรัฐ

ข้อ ๑๓ โครงการส่งเสริมของรัฐ คือ โครงการของกระทรวง ทบวง กรม ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือ รัฐวิสาหกิจ ที่ส่งเสริม หรือ สงเคราะห์แก่เกษตรกรซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการดำเนินงานโครงการที่ใช้แหล่งเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ เงินนอกงบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) มีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ หรือเห็นชอบ หรือกำหนดเป็นนโยบายให้ดำเนินการส่งเสริมหรือสงเคราะห์

(๓) มีเอกสารของทางราชการที่แสดงให้เห็นว่าเป็นโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐหรือมีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบโครงการได้ให้คำรับรองยืนยันเป็นเอกสารราชการ

/ข้อ ๑๔ โครงการ...

ข้อ ๑๔ โครงการส่งเสริมของรัฐที่เกษตรกรจะได้รับการจัดการหนี้ต้องเป็นความล้มเหลวและไม่ประสบความสำเร็จที่มีใช้ความผิดของเกษตรกร ต้องมีสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือเกิดเหตุสุดวิสัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิง หรือเป็นเหตุให้ผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ
- (๒) เกิดจากความผิดพลาดของหน่วยงานรัฐ ที่ส่งมอบปัจจัยการผลิตที่ไม่มีคุณภาพ
- (๓) เกิดจากความผิดพลาดของหน่วยงานรัฐ ที่ไม่มีแผนการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่มีแผนงานด้านการตลาดที่เหมาะสมหรือชัดเจนเพียงพอ

ข้อ ๑๕ ในกรณีเกษตรกรเป็นหนี้โครงการส่งเสริมของรัฐอยู่ในสถานะความเร่งด่วนแห่งหนี้ตามข้อ ๑๑(๒) ถึง (๕) ให้ยื่นคำขอตามข้อ ๘ วรรคสาม และให้สำนักงานสาขาจังหวัดตรวจสอบสาเหตุแห่งความผิดในความล้มเหลวและไม่ประสบความสำเร็จ หากพบว่ามีใช้ความผิดของเกษตรกร ให้นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการจังหวัด และให้เสนอต่อสำนักจัดการหนี้ภายใน ๓๐ วันนับแต่คณะกรรมการจังหวัดให้ความเห็นชอบให้จัดการหนี้โครงการส่งเสริมของรัฐเช่นว่านั้น

นอกเหนือจากการตรวจสอบตามวรรคแรก สำนักงานสาขาจังหวัดอาจพิจารณาจากเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่หน่วยงานราชการแสดงให้เห็นว่าการที่โครงการไม่ประสบความสำเร็จโดยมีใช้ความผิดของเกษตรกร ดังนี้

(๑) หนังสือรับรองยืนยันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือเกิดเหตุสุดวิสัยอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้น ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิง หรือเป็นเหตุให้ผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

(๒) หนังสือแสดงผลวิเคราะห์โครงการส่งเสริมของรัฐของหน่วยงานราชการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งทางวิชาการหรือทางปฏิบัติหรือปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้นำท้องถิ่นที่สามารถยืนยันได้ว่าแผนงานโครงการส่งเสริมของรัฐดังกล่าวมีความบกพร่องไม่สมบูรณ์เพียงพอในการที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง หรือ ความไม่สมบูรณ์ของโครงการเป็นเหตุให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

(๓) หนังสือรับรองยืนยันจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการว่าที่โครงการส่งเสริมของรัฐนั้นไม่ประสบความสำเร็จ และไม่ใช้ความผิดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ข้อ ๑๖ เมื่อสำนักจัดการหนี้ได้รับเรื่องตามข้อ ๑๕ จากสำนักงานสาขาจังหวัดแล้ว ให้จัดทำความเห็นเพื่อเสนอคณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาให้ความเห็น

เมื่อคณะกรรมการจัดการหนี้มีความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อมีมติสั่งการ หากคณะกรรมการพิจารณามีมติให้การช่วยเหลือโดยให้กองทุนรับภาระชำระหนี้แก่นักเจ้าหนี้ของเกษตรกรทั้งหมดหรือบางส่วนตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูพัฒนาเกษตรกร มาตรา ๓๗/๗ ให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

หากคณะกรรมการพิจารณามีมติไม่ให้การช่วยเหลือรับภาระชำระหนี้แก่นักเจ้าหนี้ของเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูพัฒนาเกษตรกร มาตรา ๓๗/๗ ให้ถือว่ามติของคณะกรรมการเป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๓
หนี้ที่ไม่ใช่โครงการส่งเสริมของรัฐ

ข้อ ๑๗ หนี้ในระบบที่ไม่ใช่โครงการส่งเสริมของรัฐ แยกตามสถาบันเจ้าหนี้เพื่อการจัดการหนี้
ดังนี้

- (๑) ธนาคารพาณิชย์
- (๒) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- (๓) นิติบุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด
- (๔) สถาบันเกษตรกร

ข้อ ๑๘ ให้จัดการหนี้ในระบบที่ไม่ใช่โครงการส่งเสริมของรัฐ เฉพาะกรณีที่มีทรัพย์สินเป็น
ประกันในการชำระหนี้เท่านั้น

กรณีหนี้ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน และเกษตรกรได้นำทรัพย์สินอื่นมาเป็นหลักประกัน
ให้ถือว่าเป็นหนี้ที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันตามวรรคแรก

ให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรในจำนวนหนี้ทั้งหมด แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินราคาทรัพย์สินที่
เป็นหลักประกัน

กรณีเจ้าหนี้นี้มีข้อตกลงกับกองทุนในการลดหนี้ให้เกษตรกร จำนวนหนี้ที่กองทุนต้องชำระ
แทนตามข้อตกลงดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นจำนวนหนี้ทั้งหมดที่เกษตรกรมีอยู่ตามวรรคสาม

ข้อ ๑๙ ให้สำนักงานจัดทำรายชื่อเกษตรกรที่ขอให้กองทุนชำระหนี้แทนต่อคณะกรรมการ
จัดการหนี้อนุมัติและส่งให้คณะกรรมการเห็นชอบก่อนการชำระหนี้แทน

คณะกรรมการจัดการหนี้จะมีมติเห็นชอบให้ชำระหนี้เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน
ราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการหนี้เห็นชอบให้ชำระหนี้เพียงบางส่วนตามวรรคสอง
ให้เกษตรกรเป็นผู้รับผิดชอบหนี้ในส่วนที่เหลือเช่นว่านั้น เว้นแต่สถาบันเจ้าหนี้ยินยอมปลดหนี้ส่วนที่เหลือให้
เกษตรกร

ข้อ ๒๐ ในการชำระหนี้แทนเกษตรกรตามข้อ ๑๘ และทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นของ
บุคคลอื่นหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ให้บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวเป็นผู้เข้าซื้อทรัพย์สิน
คืนร่วมกับเกษตรกร

เกษตรกรและเจ้าของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันอาจทำข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเข้าซื้อ
ตามวรรคหนึ่งเกี่ยวกับการรับโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเมื่อได้ชำระค่าเข้าซื้อครบถ้วนตามสัญญาแล้วก็ได้

ข้อ ๒๑ การประเมินราคาทรัพย์สินตามข้อ ๑๙ ให้เป็นไปตามอัตราอย่างใดอย่างหนึ่ง
ที่สำนักจัดการหนี้หรือสำนักงานสาขาจังหวัดเห็นชอบ ดังนี้

- (๑) ราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน หรือ ส่วนราชการอื่น
- (๒) ราคาประเมินของสถาบันการเงินเจ้าหนี้
- (๓) ราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือ หน่วยงานในสังกัดกรมบังคับคดี

ในกรณีที่เกษตรกรเห็นว่าราคาประเมินตามวรรคแรกต่ำกว่าความเป็นจริง เกษตรกรอาจ
แสดงหลักฐานราคาประเมินตามวรรคแรก หรือเสนอราคาประเมินของบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่
ประเมินราคาทรัพย์สินตามกฎหมาย

/ให้สำนักจัดการหนี้...

ให้สำนักจัดการหนี้หรือสำนักงานสาขาจังหวัดเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบราคาประเมินตามวรรคสอง โดยให้แสดงผลประกอบความเห็นนั้น

ข้อ ๒๒ หนี้ของเกษตรกรตามข้อ ๖ มีเป็นจำนวนมาก และไม่อาจดำเนินการได้ในคราวเดียว ให้คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรพิจารณาจัดการหนี้ตามลำดับสถานะความเร่งด่วนแห่งหนี้เป็นสำคัญ ดังนี้

- (๑) หนี้ถูกฟ้องล้มละลาย
- (๒) หนี้ถูกบังคับคดีหรือประกาศขายทอดตลาด
- (๓) หนี้ถูกดำเนินคดี
- (๔) หนี้ผิदनัดชำระหนี้

ข้อ ๒๓ ให้นำกลุ่มการจัดการหนี้ตามข้อ ๗ ประกอบการคิดค่าบริการในการชำระหนี้คืน โดยให้คิดในอัตราร้อยละ ๑ ต่อปี

ข้อ ๒๔ ภายใต้บังคับข้อ ๑๙ ในกรณีหนี้ไม่เกินห้าแสนบาท ให้สำนักงานสาขาจังหวัดเป็นผู้พิจารณาและดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกร เว้นแต่กรณีที่มีเหตุอื่นไม่อาจดำเนินการได้ ให้สำนักจัดการหนี้เป็นผู้พิจารณาและดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกร

ในกรณีหนี้เกินกว่าห้าแสนบาทแต่ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาทให้องค์กรเกษตรกรรับรองหนี้ตามคำขอของเกษตรกร และให้สำนักจัดการหนี้พิจารณาและดำเนินการชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ของเกษตรกรทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้พิจารณามูลเหตุและความจำเป็นอื่นประกอบด้วย

ในกรณีหนี้เกินกว่าสองล้านห้าแสนบาท ให้สำนักจัดการหนี้ดำเนินการเช่นเดียวกับวรรคสอง แต่ทั้งนี้กองทุนจะชำระหนี้แทนเกษตรกรทุกบัญชีทุกสถาบันเจ้าหนี้ได้ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท

เกษตรกรรายใดที่ได้รับการจัดการหนี้แล้วและอยู่ระหว่างการชำระหนี้คืนหรือชำระค่าเช่าซื้อทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันคืนตามแต่กรณี ห้ามมิให้กองทุนจัดการหนี้ที่เกษตรกรรายนั้นนำมาขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรใหม่ภายหลังจากที่ได้รับการจัดการหนี้ เว้นแต่จะได้มีการชำระหนี้หรือชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาครบถ้วน

อนึ่ง ห้ามมิให้จัดการหนี้ให้กับเกษตรกรที่เคยแสดงความจำนงไม่ประสงค์ทำสัญญาเช่าซื้อหรือสิทธิการเช่าซื้อทรัพย์สินคืน หรือเคยผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินคืน

กรณีเกษตรกรรายใดเคยผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินคืนตามวรรคห้า หากได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามสัญญาให้ครบถ้วนภายหลังก็สามารถให้ได้รับการจัดการหนี้ได้

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่เกษตรกรขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่สามารถจัดการหนี้ให้เกษตรกรได้ แต่กองทุนไม่สามารถจัดการหนี้ให้เกษตรกรได้จนเป็นเหตุให้ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันตกแก่เจ้าหนี้หรือบุคคลภายนอก ให้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว

หมวด ๔

การจัดการหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๑ การจัดการหนี้ที่ยังไม่ผิदनัดชำระหนี้

ข้อ ๒๖ การจัดการหนี้ให้เกษตรกรที่เป็นหนี้ที่ยังไม่ผิदनัดชำระหนี้ จะกระทำได้อาจต้องดำเนินการจัดการหนี้ระดับองค์กรเกษตรกร

/ข้อ ๒๗ ให้สมาชิก...

ข้อ ๒๗ ให้สมาชิกองค์กรเกษตรกรเดียวกันตามที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรไว้ ร่วมกับคณะกรรมการองค์กรเกษตรกร แจ้งความประสงค์ขอรับการจัดการหนี้ระดับองค์กรเกษตรกรต่อสำนักงานสาขาจังหวัด โดยแสดงเหตุผลของความจำเป็นพร้อมแสดงหลักฐาน ดังนี้

(๑) หลักฐานทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้ของเกษตรกร เมื่อรวมกันแล้ว ต้องไม่น้อยกว่าราคาหนี้สินที่ให้กองทุนชำระแทน

(๒) หนังสือยินยอมเข้าค้ำประกันการชำระหนี้ของคณะกรรมการองค์กรและสมาชิกเกษตรกรผู้ขอรับการจัดการหนี้

(๓) เอกสารสมาชิกรายบุคคลตาม ข้อ ๘

(๔) หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรเกษตรกรที่เกษตรกรสังกัดมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ

ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาหลักฐานตามข้อ ๒๗ (๔) โดยพิจารณาจากองค์กรเกษตรกรที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ตามหลักเกณฑ์ตัวชี้วัด โดยให้สำนักฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรับรองว่ามีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ

(๒) เป็นองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนให้กู้ยืมเงินจากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรและสามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดตามที่สำนักฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรกำหนด รวมทั้งมีความสามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญาโดยไม่ผิดนัดชำระหนี้

(๓) เป็นองค์กรเกษตรกรที่มีกิจกรรมองค์กรต่อเนื่องและชัดเจน แสดงถึงความสามัคคีของสมาชิกภายในองค์กร รวมทั้งมีระบบการบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงรายได้จากกิจกรรมภายในองค์กร ที่สามารถชำระหนี้ได้

(๔) เป็นองค์กรเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๒๙ ให้สำนักงานสาขาจังหวัด ตรวจสอบคุณสมบัติ และความถูกต้องของหลักประกันการประเมินราคาที่ดินและเอกสารอื่นๆ พร้อมทั้งทำความเข้าใจเสนอต่อสำนักจัดการหนี้ และให้สำนักจัดการหนี้แสดงเหตุผลถึงความพร้อมและความจำเป็นขององค์กรเกษตรกรและสมาชิกเสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้เพื่อพิจารณาต่อไป

ส่วนที่ ๒ การจัดการหนี้ผิดนัดชำระหนี้

ข้อ ๓๐ เกษตรกรที่เป็นหนี้ตามข้อ ๑๗ และผิดนัดชำระหนี้ติดต่อกันตั้งแต่ ๓ ปี ขึ้นไป ประสงค์ให้กองทุนจัดการหนี้ นั้น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานสาขาจังหวัด พร้อมเอกสารตามข้อ ๘

ข้อ ๓๑ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดหรือสำนักจัดการหนี้ตรวจสอบการผิดนัดชำระหนี้ และวัตถุประสงค์แห่งหนี้จากสถาบันเจ้าหนี้ หากปรากฏว่าเป็นไปตามเงื่อนไขให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ในหมวด ๓ ต่อไป

ส่วนที่ ๓ การจัดการหนี้ถูกดำเนินคดี

ข้อ ๓๒ เกษตรกรที่ถูกสถาบันเจ้าหนี้ดำเนินคดี และประสงค์ให้กองทุนจัดการหนี้ให้ดำเนินการตามข้อ ๘ รวมทั้งแสดงสำเนาคำฟ้องและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาแล้วให้แสดงสำเนาคำพิพากษามาพร้อมด้วย

/ข้อ ๓๓ ให้สำนักงาน...

ข้อ ๓๓ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดหรือสำนักจัดการหนี้ นำหนี้ที่ถูกดำเนินคดีตามข้อ ๓๒ ตรวจสอบวัตถุประสงค์แห่งหนี้จากสถาบันเจ้าหนี้ หากปรากฏว่าเป็นไปตามเงื่อนไขให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ในหมวด ๓ ต่อไป

ส่วนที่ ๔ การจัดการหนี้ระหว่างการบังคับคดีและขายทอดตลาด

บทที่ ๑ การตรวจสอบคุณสมบัติ

ข้อ ๓๔ เกษตรกรที่เป็นหนี้ถูกบังคับคดี ประสงค์ให้กองทุนจัดการหนี้ให้ดำเนินการตามข้อ ๘ รวมทั้งแสดงสำเนาคำฟ้อง คำพิพากษาและเอกสารอื่นเกี่ยวกับการบังคับคดี มาพร้อมด้วย

ให้สำนักงานสาขาจังหวัดหรือสำนักจัดการหนี้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๓๓

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่เกษตรกรเป็นหนี้และอยู่ระหว่างขายทอดตลาด ให้แสดงความจำนงต่อกองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ด้วยการเข้าประมูลซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด โดยแสดงเอกสาร ตามข้อ ๘ รวมทั้งเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาคำฟ้อง สำเนาคำพิพากษาและเอกสารอื่นเกี่ยวกับการบังคับคดี

(๒) ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน

(๓) แผนที่การเดินทางไปยังที่ตั้งของทรัพย์สิน

(๔) ภาพถ่ายปัจจุบันของทรัพย์สินที่ถูกยึด

(๕) ราคาประเมินที่ดินของกรมที่ดิน เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือหน่วยงานในสังกัด

กรมบังคับคดี

(๖) รายชื่อเจ้าของที่ดินข้างเคียง ทั้ง ๔ ทิศ

ข้อ ๓๖ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกร ให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ ตามแบบที่สำนักงานกำหนด

บทที่ ๒ ทรัพย์สินที่ประมูล

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ราคาทรัพย์สินที่จะทำการขายทอดตลาดมีราคาสูงกว่าจำนวนหนี้ หรือ คาดหมายได้ว่าราคาประมูลได้จะสูงกว่าจำนวนหนี้ที่เกษตรกรมีภาระที่ต้องชำระต่อเจ้าหนี้ เกษตรกรอาจจะทำสัญญาข้อตกลงกับสำนักงานสาขาจังหวัดเพื่อขอรับภาระในส่วนที่เกินกว่าจำนวนหนี้ที่กองทุนต้องชำระแทนและให้วางเงินส่วนที่เกินก่อนวันประมูลทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดไม่น้อยกว่า ๗ วัน

ข้อ ๓๘ ทรัพย์สินที่กองทุนจะเข้าไปซื้อจากการขายทอดตลาดนั้น จะต้องเป็นการซื้อทรัพย์สิน โดยปลอดจากจำนองและปราศจากภาระผูกพันตามกฎหมายอันจะทำให้เสื่อมราคาแก่ทรัพย์สินนั้น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกถ้อยคำยืนยันการปลอดภาระผูกพันของเกษตรกรหรือเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามแบบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๓๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพทรัพย์สินและภาระผูกพันตามข้อ ๓๘ พร้อมทั้งถ่ายภาพทรัพย์สินที่เป็นปัจจุบันพร้อมทำความเข้าใจประกอบ

บทที่ ๓ วิธีการประมูล ที่ไม่มีผู้แข่งขัน

ข้อ ๔๐ ในการประกาศขายทอดตลาดหากไม่มีผู้ประมูลรายอื่นเข้าสู่ราคาห้ามมิให้สำนักงานทำการเสนอราคาซื้อทรัพย์สินดังกล่าวเว้นแต่ราคาเริ่มต้นที่ใช้ในการขายทอดตลาดลดลงมาต่ำสุดตามหลักเกณฑ์ของกรมบังคับคดี

ข้อ ๔๑ ในกรณีทรัพย์สินที่ประมูลได้มีราคาสูงกว่าจำนวนหนี้ที่กองทุนจะชำระแทนเกษตรกรต่อเจ้าหนี้ราคาที่ได้เกินกว่านั้นเกษตรกรเป็นผู้รับภาระตามข้อตกลงที่ทำไว้กับสำนักงานสาขาจังหวัดตามข้อ ๓๗

บทที่ ๔ วิธีการประมูล ที่มีผู้แข่งขัน

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่มีผู้ประมูลรายอื่นเข้าสู่ราคาให้สำนักงานเสนอราคาแข่งขันสูงกว่าผู้ประมูลรายอื่นเพิ่มขึ้นทีละขั้นตอนตามหลักเกณฑ์ของกรมบังคับคดีเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของเกษตรกรแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินราคาประเมินทรัพย์สินซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีใช้ประกอบการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

ในกรณีทรัพย์สินที่ประมูลได้มีราคาสูงกว่าจำนวนหนี้ที่กองทุนจะชำระแทนเกษตรกรต่อเจ้าหนี้ราคาที่ได้เกินกว่านั้นเกษตรกรเป็นผู้รับภาระตามข้อตกลงที่ทำไว้กับสำนักงานสาขาจังหวัดตามข้อ ๓๗

บทที่ ๕ การวางเงินประกันและการชำระราคาทรัพย์สิน

ข้อ ๔๓ ให้สำนักงานวางเงินประกันตามหลักเกณฑ์ของกรมบังคับคดี และชำระราคาประมูลทรัพย์สินให้สำนักงานบังคับคดีตามระยะเวลาที่สำนักงานบังคับคดีกำหนด

ข้อ ๔๔ เมื่อกองทุนได้รับการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจากกรมบังคับคดี ให้สำนักงานสาขาจังหวัดดำเนินการทำสัญญาเช่าซื้อกับเกษตรกรโดยเร็ว

ในการทำสัญญาเช่าซื้อ ให้นำจำนวนเงินส่วนที่เกษตรกรชำระราคาเพิ่มเติมหักออกจากราคาซื้อทรัพย์สิน โดยให้ถือเอายอดที่กองทุนชำระแทนเป็นจำนวนเงินที่ต้องเช่าซื้อทรัพย์สินคืน

ข้อ ๔๕ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการประมูล แจกแก่เกษตรกรภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับโอนกรรมสิทธิ์

เมื่อจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายตามวรรคแรกเสร็จสิ้นแล้ว หากมีเงินที่เกษตรกรวางชำระเพิ่มเติมได้ตามข้อ ๓๗ คงเหลือและต้องคืนให้เกษตรกร ให้สำนักงานสาขาจังหวัดจ่ายเงินไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่ครบกำหนดตามวรรคแรก

ส่วนที่ ๕ การจัดการหนี้ที่เกษตรกรถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลาย

ข้อ ๔๖ เกษตรกรที่ถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลายประสงค์ให้กองทุนจัดการหนี้ ให้อื่นคำขอต่อสำนักงานสาขาจังหวัดตามข้อ ๓๔ รวมทั้งแสดงหลักฐานสำเนาคำฟ้องสำเนาคำพิพากษา และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาพร้อมด้วย

ให้สำนักงานสาขาจังหวัด ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกร ตรวจสอบวัตถุประสงค์แห่งหนี้มูลหนี้ หลักประกัน เสนอต่อสำนักจัดการหนี้

ข้อ ๔๗ กรณีที่ศาลยังไม่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดลูกหนี้ เมื่อสถาบันเจ้าหนี้กับเกษตรกร ลูกหนี้เจรจาหนี้กันได้ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขของกองทุน ให้สำนักจัดการหนี้เสนอขออนุมัติชำระหนี้แทน ให้กับเจ้าหนี้

ห้ามมิให้กองทุนเข้าไปจัดการหนี้ กรณีที่เกษตรกรถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือสั่ง ให้เป็นบุคคลล้มละลาย เว้นแต่พ้นการพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือล้มละลายเช่นว่านั้นแล้ว

หมวด ๕

การผ่อนผันการชำระหนี้ ลดหนี้และปลดหนี้

ข้อ ๔๘ การขอผ่อนผันการชำระหนี้ จะกระทำได้ด้วยเหตุ ดังนี้

(๑) เกษตรกรได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย หรือภัยพิบัติอื่น ทำให้ผลผลิตตกต่ำ หรือไม่อาจให้ผลผลิตที่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

(๒) เกษตรกรถูกศาลมีคำสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เกษตรกรป่วยเป็นโรคร้ายแรงและไม่อาจประกอบอาชีพได้เป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑๘๐ วันติดต่อกัน โดยมีใบรับรองแพทย์ซึ่งออกโดยแพทย์ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมของ แพทยสภา

เกษตรกรที่ประสงค์ขอผ่อนผันการชำระหนี้ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานสาขาจังหวัด ภายใน ๖๐ วัน นับแต่เกิดเหตุเช่นว่านั้น หรือครบกำหนด ๑๘๐ วัน ตาม (๓) ตามแบบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๔๙ การขอลดหนี้ จะกระทำได้ด้วยเหตุ ดังนี้

(๑) เกษตรกรถึงแก่ความตาย

(๒) เกษตรกรถูกศาลมีคำสั่งให้เป็นผู้ไร้ความสามารถ

(๓) เกษตรกรป่วยเป็นโรคร้ายแรง หรือ พิกัด ไม่อาจประกอบอาชีพได้ตลอดไป โดยต้องมีใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกโดยแพทย์ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา

เกษตรกรหรือทายาทของเกษตรกรที่ประสงค์ขอลดหนี้ ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานสาขาจังหวัด ภายใน ๖๐ วัน นับแต่เกิดเหตุเช่นว่านั้น ตามแบบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๕๐ การขอปลดหนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการหนี้กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๕๑ การขอผ่อนผันการชำระหนี้ การลดหนี้ และการปลดหนี้ตามข้อ ๔๘ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ให้สำนักจัดการหนี้จัดทำเหตุผล ความจำเป็น และแผนการผ่อนผันการชำระหนี้ การขอลดหนี้ การขอปลดหนี้ เสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศพระราชกฤษฎีกาและการจัดสรรงบประมาณให้กับกองทุน

หมวด ๖

การอุทธรณ์

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่มิได้รับอนุมัติให้จัดการหนี้ เนื่องจากไม่ได้เป็นหนี้ในระบบหรือเป็นหนี้ที่มี วัตถุประสงค์ไม่ใช่เพื่อการเกษตร ตามข้อ ๗ หรือกรณีตามข้อ ๒๔ รวมทั้งการที่คณะกรรมการจัดการหนี้ไม่ให้

ความเห็นชอบ หรือเห็นชอบแต่บางส่วน ตามข้อ ๑๖ และข้อ ๑๙ หรือการประเมินราคาทรัพย์สินที่ไม่เป็นธรรม ตามข้อ ๒๑ ให้เกษตรกรยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ทราบการไม่ได้อนุมัติ หรืออนุมัติเพียงบางส่วนเช่นว่านั้น

ข้อ ๕๓ การยื่นอุทธรณ์ตามข้อ ๕๒ ให้ยื่นต่อสำนักงานสาขาจังหวัด

ให้สำนักงานสาขาจังหวัดดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน จัดทำสำนวนอุทธรณ์ในเบื้องต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ปกสำนวนตามแบบที่สำนักงานกำหนด

(๒) คำสั่งการไม่อนุมัติให้จัดการหนี้หรือจัดการหนี้เพียงบางส่วนของนายทะเบียน พร้อมทั้งพยานเอกสาร หรือพยานบุคคล ที่สนับสนุนเหตุผลการไม่อนุมัติให้จัดการหนี้หรือจัดการหนี้เพียงบางส่วน เช่น หลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีไม่ใช่เกษตรกร หรือหลักฐานจากสถาบันเจ้าหนี้ กรณีวัตถุประสงค์การกู้ยืมเงินไม่ใช่การเกษตร

(๓) คำอุทธรณ์ของเกษตรกรที่แสดงเหตุผลโต้แย้งการไม่อนุมัติให้จัดการหนี้หรือจัดการหนี้เพียงบางส่วน พร้อมทั้งพยานเอกสาร หรือ พยานบุคคล ที่สนับสนุนผู้อุทธรณ์ในการหักล้างเหตุผล การไม่อนุมัติให้จัดการหนี้หรือจัดการหนี้เพียงบางส่วน

ข้อ ๕๔ กระบวนการรวบรวมหลักฐาน การสอบสวน และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด โดยให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้อ ๕๕ ให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการจังหวัด เพื่อพิจารณากลับกรอง และให้ความเห็นอีกชั้นหนึ่งก่อนการเสนอต่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๗

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๖ ให้ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับกับเกษตรกรที่ได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร และขอจัดการหนี้ไว้กับกองทุนก่อนประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับด้วย

ข้อ ๕๗ ให้อัตราดอกเบี้ยหรือค่าบริการตามข้อ ๒๓ มีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ความตามวรรคแรกให้มีผลบังคับใช้กับเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้ก่อนประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับด้วย โดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสัญญาที่ทำไว้กับกองทุน

แต่ในกรณีเกษตรกรลูกหนี้กองทุนผิดนัดชำระหนี้ก่อนประกาศนี้ใช้บังคับ ให้คงอัตราดอกเบี้ยหรือค่าบริการในอัตราเดิมที่ทำสัญญาไว้กับกองทุนไปจนกว่าจะชำระเงินต้นและดอกเบี้ยหรือค่าบริการในงวดที่ค้างชำระจนเป็นปกติจึงจะปรับลดดอกเบี้ยหรือค่าบริการตามวรรคแรก

ข้อ ๕๘ การจัดการหนี้ระดับองค์กรเกษตรกร ตามหมวด ๔ ส่วนที่ ๑ ให้ดำเนินการได้ภายหลังประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ระหว่างการประชุมประกาศฉบับนี้ใช้บังคับจนถึงระยะเวลาตามวรรคแรก ให้สำนักจัดการหนี้จัดทำแผนปฏิบัติการสร้างต้นแบบการชำระหนี้แทนระดับองค์กรเกษตรกรและดำเนินการตามแผนเพื่อให้เกิดการชำระหนี้แทนตามหมวด ๔ ส่วนที่ ๑ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๕๙ ในกรณีที่เกษตรกรรายใดได้รับการจัดการหนี้แล้ว หากยังมีหนี้ในระบบที่เกิดขึ้นก่อนการบังคับใช้ประกาศฉบับนี้ ให้เกษตรกรนำหนี้ดังกล่าวมาขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรกับสำนักงานสาขาจังหวัด ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ หากไม่มาขึ้นทะเบียนภายในกำหนดให้ถือว่าไม่ประสงค์จะนำหนี้ดังกล่าวมาขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรและจะไม่ได้รับการจัดการหนี้ตามเงื่อนไขข้อ ๒๔ วรรคสี่

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายละม้าย เสนขวัณแก้ว)
ประธานกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร